Ilta Walkomaa

Ne tuliwat

Edistysseurojen
Kustannus-Oy.

Ne tuliwat

Ilta Walkomaa

Ne tuliwat

Tunnelmia työn raskaan lomassa

Helsinki 1920
Edistysseurojen Kustannus-Oy.

Helsinki
Keskuskirjapaino Osakeyhtiö

Sisällys

Uusi unelmani

Muistojen kukkia

Kummainen kaihoni

Ikäwässä

Kewätsointuja ja kesän kuwia

Syksyn säweliä

Omistettuja

Ne tuliwat

Ne tuliwat, nuo tuhannet tunnelmain,
eri waiheissa elämäni.
Ensin hiljaisna helkkyiwät sielussain,
sitten kypsyiwät mietteissäni.

Ne tuliwat, nuo tuhannet tunnelmain,
antoi taiwas ne omikseni.
Siitä astipa olleetkin, kun ne sain,
owat ainoat aarteheni.

Pettymyksen painamana

Eiwät täyttyneet toiweet armaat

Eiwät täyttyneet toiweet armaat
eiwät hälwenneet huolet harmaat.
Tunnen sen, tuskaillen,
lyönneissä sairaan sydämen.

Ajat taistelon eessäin owat,
huolien hetket armottomat.
Jos niin on — olkohon!
Käydä tahdon mä taistohon.

Taistella tahdon, woittaakin waan,
en ole tuomittu sortumaan.
Tunnen sen, luottaen
katseen luon maille huomenen.

Siellä se wäikkyy toiwoni maa.
Ehkä sen wielä woin saawuttaa!
Waikka en — sorru en!
Woitan, itseni woittaen.

Poloiset

Voi poloista lintua, lentäjää,
mi siipirikkona elohon jää,
kun katkaistaan rientonsa riemuisin
ja wankina suljetaan häkkihin.

Voi poloista lapsosta ihmisen,
jota painaa kirous köyhyyden!
Hän henkensä siiwet katkoa saa.
On elämä ainaista raadantaa.

Raatajan polulla

Kun sielussa syvään sävelet soi,
joiden tenho taivohon kantaa,
voi, ettei kuitenkaan ilmoille voi
niitä kauneimpiansa antaa!

Kun tunteita sydän on tulvillaan,
niin ihmeinen soitto soi siellä,
ei jouda sitä ees kuuntelemaan.
Ei lupa oo levätä tiellä.

Voi, raatajan polku on kukaton!
Niin kauas kuin katse vain kantaa,
sama huolten harmaus eessä on.
Ei vilkahda toivojen rantaa.

Niin, raatajan elo on lauluton.
Sen harmaus hallana kulkee
ja surma säwelten kauneinten on.
Ne wangiksi sisimpään sulkee.

Valon vilkahdusta varron

Valon vilkahdusta kiihkeästi varron
sysimustaan sydänyöhöni,
lämmön leimua ja uutta tulta halaan,
uutta antaumusta työhöni.

Varron luottaen, mä vaikka kyllä tiedän,
päiwät vierii varrotessani.
Minä raadan, ponnistan ja kaiken siedän
uuteen aamuun uskoessani.

Kysymyksiä

Hukkaanko kuluwat
päiwäni pitkät ja harmaat?
Turhaanko raukeewat
unelmat waloisat, armaat?

Syömmenkö jäätäwi
elämän ankara halla?
Sortuuko sieluni
kohtalon iskujen alla?

Lienenkö tuomittu
raatamaan loppuhun saakka?
Raskas on laskettu
harteille heikoille taakka.

Mullako osana
kuolettaa itsestäin parhaan,
kulkea elossa
hapuillen aina ja harhaan?

Uskonko, toiwonko?

Uskonko, toiwonko, wieläkö luotan
aikahan tulewaan?
Wieläkö walkeita päiwiä wuotan
eloni harmajaan?

Uskonko, toiwonko, luotanko yhä
haaweisiin, unelmiin?
Wai joko waihtuwi luottamus pyhä,
toiwottuus kyyneliin?

Liekö niin?

Herkät hohtohaaweet,
unten ilweaaweet
mulle uskottaa:
wielä ruskottaa
walot kirkkaat siellä
tummain tuskain tiellä.

Uskoa en saata. —
Toiwomasta laata
en woi kuitenkaan,
enpä milloinkaan.
Liekö tuska tumma
kaiken loppusumma!

Lehdet ja sydän

Lehti wihree riemuin wärähtää.
Tuore, elinwoimainen se on.
Sille nautintoa, elämää
säde lämpöinen suo auringon.

Sydän, sekin riemuin sykähtää,
nuori, täynnä toiwoa kun on.
Unelmat suo sille elämää.
Aatokset ne pyrkii walohon.

— — — —

Lehti kellastunut wärähtää.
Jäähtynyt on säde auringon.
Kohta saapuu syksyn myrskysää,
lehtirukan riistää kuolohon.

Sydän sekin wielä sykähtää.
Wäsyneellä wiime toiwe on
päästä elämästä elämää,
päästä tuonen tummaan lepohon.

Maan kuiske

Maa tumma kuiskii niin kutsuwasti:
„Mun powelleni sä painu jo!
Sä siinä nukkuisit rauhaisasti
ja kaikki taukoisi taistelo.“

„On elo mainen niin tyhjä, turha
ja turhaa, turhaa on taistella,
kun raskas raadanta, sielun murha
wain aina, aina on osana.“

Maa tumma kuiskii niin kutsuwasti. —
En tahdo kuunnella kuiskettaan.
Mä tahdon taistella loppuun asti
ja nähdä unteni määrämaan.

Kangastus wainen

Minä talwen tuiskussa, keskellä lunta
näin kerran kesästä kaunista unta.

Minä kesken pakkasta, routaa ja jäätä
yhä wuotin ja warroin kewäistä säätä.

Kewät luontohon saikin niin armahainen.
Kewät syömmeni oli — kangastus wainen.

Haaweita ja unelmia

Haawehia, unelmia,
niitä kannoin sielussain;
hehkuwia, ihania —
mutta haawehia wain.

Haawehista, unelmista
elin, niistä innostuin.
Ihanista, korkehista
tehtäwistä unelsuin.

Haawehille, unelmille,
niille annoin kaikkeni.
Tehtäwille korkehille
ijäti jäin wieraaksi.

*

Haaweita, unelmia,
hohtawan hienoja,
hurmaawan tulisia,
walkean wienoja,
niitä mä säilytin sielussain;
niihin mä tuhlailin hehkuain.

Unelmoin suuresta antamistyöstä,
joka woi sieluja herättää yöstä.

Haaweilin todeksi uneni armaat,
lemmestä kirkkaiksi päiwäni harmaat.

Uinahdin armaissa
aatteissa noissa — —
Heräsin haaweista. —
Kaikki on poissa.

Aurinkoon lentäjä

Aurinkoon lennän, sen
hehkuhun hukun
Kirkkahien unien
nautintoon nukun.

Aurinkoon lentäjän
siiwet woi palaa.
Haaweista heräjän,
nyyhkytän salaa.

Aurinkoon lentoa
siipen ei kestä,
Hulluista haaweista
Luoja, mua estä!

Leijaawat lehdet

Lehti puusta hiljaa leijailee;
waipuu maahan, sinne mätänee.
Kesken kuihtui, waipui kuolohon.
Onni kuihtuneena kuolla on.

Niin oot, haawe, lehti leijaawa.
Hetken riennät, mikä osana?
Kuihtua jos kohtalosi on,
woi, kun saisit käydä kuolohon!

Lahopuu

Niin hehkun, niin hiudun kuin lahopuu,
joka lämpöä ei voi antaa.
Se salassa hiiltyy ja hajaantuu,
sen tuhkana pois saa kantaa.

Niin hehkun, niin hiudun mä hiljalleen
ja tuleni sieluuni suljen.
En usko sen ketään lämmittäneen,
kun väärällä uralla kuljen.

Niin hehkun, niin hiudun kuin lahopuu,
joka lämpöä ei voi antaa.
Ruumis riutuu ja henki herpoontuu.
Ne kalmiston rauhaan mun kantaa.

Yksin

Kuljen yksin
epäilyksin.
Kuljen yksin
pettymyksin.
Kuljen yksin silloin.
kun hiljaisin illoin,
säwel soi ja soi,
ja syön unelmoi
riemuin onnestaan,
jää taistelot maan.

Niin mä kuljen
yksikseen.
Kaiken suljen
sydämehen,
mitä tunnen tuskaa
tai onnen nautintaa.

Kun ois ainoa,
jolle awata
syömeni woisin!
Onnekas oisin.

Tähtiyönä

On kuutamoinen tähtiyö.
Nyt tauonnut on toimi, työ,
ja häipyi häly mainen.
Mä walwoin istun wainen.

Mä yössä istun yksinäin.
Ja muistot menneet nyyhkyttäin
taas nousee unhon alta.
Ne muistot maailmalta.

Sait sydän, kyllin kärsiä
nyt waikeroi ja nyyhkytä!
Oot hetken omanasi
wain tähdet kuulijasi.

Niin istunut lien kauan jo —
Käy hiljemmästi aallokko.
Ja sydän myrskywäinen
On kohta tyyni, jäinen.

Laaksojen laulaja

Voi laaksojen pienoista laulajaa,
joka vuorten huipuille halaa!
Voi häntä, kun alhaalla ahdistaa,
ja kun sielu hehkuu ja palaa!

Voi laaksojen pienoinen laulaja,
paras oisi, kun sammuisit yöhön!
On turha sun pyrkiä, taistella.
Olet kahlittu raatajan työhön.

Voi, laaksojen pienoinen laulaja,
joka haaveilet vuorille päästä!
Sun siipesi sinne ei kannata,
jalan polku on liukkaasta jäästä.

Uusi unelmani

Unelmani

Mun armaat unelmain
te jäitte kuitenkin,
waikk' köyhäksi mä sain,
muun kaiken kadotin.

Kai ette konsaan te,
mun armaat aatoksein,
luotani loittone!
Mä sit' en kestäis, en!

Rintani soitto

Minä hiljaisna kuljin ja kuuntelin
yhä soiwaa säweltä rinnan.
Kärsin ihmisten kylmyyden, soimankin,
ja niin maksoin onneni hinnan.

Kyllä monasti itkin ja kyynelöin,
niin koski mua orpona olo.
Sitä tuskaillen tuumailin päiwin ja öin,
miks' en oo kuin muut, minä polo.

En tuntenut tenhoa sen säwelen,
joka soi minun rinnassani.
Sen ilmoille helkkyä antanut en,
pidin omana aarteenani.

Ajat wieriwät niin. Yhä heleemmin
sai kantelo rinnassa soimaan.
Enpä enää mä tuskaillut kyynelin,
aloin luottaa laulelon woimaan.

Kaihon kaukomaa

Kaihon kuultawainen kaukomaa,
sainhan kirkkautees' katsahtaa.

Mailles saawuin sieluin sairahin,
rinnanpoltoin, tuntein tuskaisin.

Siellä helkynnässä säwelten
sairas sielu kylpi riemuiten.

Tuskat, pettymykset unhottain
elin mailla unten, unelmain.

Rauhan runsaan rintahani sain.
Toiwon kaiku kuiskaa sielussain:

Kaihon kuultawainen kaukomaa,
ehkä kerran woin sun saawuttaa!

Mitä antaisin

On kaikki se pientä, mit' laulanut oon,
en saa minä sieluain lauleloon,
en syömmeni sykintää, waikka ma soisin.
Minä kaikkeni antaisin, jos sen woisin.

Kunpa wapaasti woisinkin laulaa sen,
mitä sieluni täynnä on tulwaillen,
mä laulelot loisin, niin kirkkaat kuin kulta.
En säästäisi henkeni hehkua, tulta.

Liekkinä kynttilän palaa jos woisi . . .

Liekkinä kynttilän palaa jos woisi
elämä lyhytkin ihana oisi.

Loistella kirkkaimmin, sammua warhain
juuri kun liekki on loisteessa parhain;

leimuta loppuhun soihtuna yössä,
kulua karreksi antamistyössä;

niinpä jos elää ja kuolla kun woisi,
elämä lyhytkin ihana oisi.

Kulta ja kuona

Aina kultaa on pohjalla sydämen
jos kuinkakin kurjan ja paatunehen.
On kuonaa sen saastana vain
kullan kiiltoa tummentain.

Mikä kullan vois kuonasta puhdistaa?
Tuli hehkuva yksin sen aikaan saa.
Kun sulaa ahjossa kulta,
niin palaa kuona ja multa.

Ken kultaa kuonasta puhdistaa vois,
hänpä nostaja kurjan kansamme ois.
Oi, Luojani, soisitpa mun
olla yhden armoitetun!

Niin joskus sentään laulaa woi

Niin joskus sentään laulaa woi,
kuin sirkka riemuiten soittaa.
Niin joskus sentään, kiitos oi,
woi raskaan luonteenkin woittaa.

Niin joskus sentään riemuiten
woi katsoa tulewaisuutta.
Niin joskus sentään muista en
mä elämän toiwottomuutta.

Ja silloin juuri laulaa woi,
kuin sirkka riemuiten soittaa.
Ja silloin juuri, kiitos oi,
woi raskaan luonteenkin woittaa.

Wapaana

Wapaa, wapaa, wapaa,
riemuin raikuaa!
Häkkilintu wapaa
hetken olla saa.

Wapaa, wapaa, wapaa,
niin soi yhä waan!
Ehkä tähysin wapaa
kerran olla saan.

Muistojen kukkia

Muistojen kukat

Jäi sydämmeni pohjalle hehku pyhä,
se joskus liekkiinkin leimahtaa.
Ja kukat muistojen tuoksuwat yhä.
Ei niitä aika woi kuihduttaa.

On muistojen kukat niin hienot, hennot,
ne kestä ei katsehen koskea —
Me aina oltiinhan wieraat ja wennot,
ja sentään lempi woi wersoa.

Ei paljoa pyydäkään ensilempi,
se kaiken tahtoisi antaa waan.
Ja silloin se juuri on lämpöisempi,
kun siitä wain salaa haaweillaan.

Pois haaweet haihtui kuin iltarusko,
waan syömmeen jäi kukat muistojen.
Jäi sieluun hohtawa kauneususko,
tuo usko puhtaaseen lempehen.

Niin luulin

Niin ſilloin kyllä mä luulin,
taas tiemme wie yhtehen.
Ne, tunnustan hymyhuulin,
oli haaweita lapſuuden.

Ne loihti kai mieleen aika
kewätkukkain ja nuoruuden.
Näin, kun haihtui haaween taika,
tiemme kulkiwat loitoten.

Waihtuwat tunteet

Sai sielussani tunteet herkät palamaan,
ja rinta säihkyi tulta keskeu talwen lunta.
Sen liekin sytti syvä silmäpari waan,
tuo tumma, josta suwen walkoöin näin unta.

Ja liekki rinnassani leimueli niin,
mä etten aawistanut sammuwan sen milloin.
Ei kauan, kun jo hiljaa hiipui sammuksiin.
Wain muistot joskus mielen waltaa synkin illoin.

Kummainen kaihoni

Saapuuko kerran?

Saapuuko kerran odotettuain,
sydämmeni kaiwattu kallis,
ihanne, armas, mun yksin wain?
Kunpa sen kohtalo sallis!

Saapuuko sankari haaweitten,
woimakas, hywä ja hellä,
hän, jolla powi on puhtoinen,
katse kuin päiwyellä?

Unelmaini sankari

Unelmaini sankarista haaweilen — —
Koska kohtaan waltijan mä sydämeni?
Kerran luoksein saawut, armain, tiedän sen,
— joskin sentään ijäti jään yksikseni.

Konsa saawut, hymyääpi taiwas, maa.
Suwisää saa luontoon waikka keskenlunta.
Kukat riemun rinnassani puhkeaa.
Lienkö koskaan nähnyt ihanampaa unta!

Unelmaini sankarista haaweilen — —
Kerran kohtaan waltijan mä sydämeni.
Waan hän mulle wieras on ja kaukainen.
Siksi sentään ijäti jään yksikseni.

Lupaukseni

Kun miettehet mieleni walloittaa,
kun aatokset liitää ja lentää,
ne useinkin haaweitten maille saa.
Mihin toiwoisi en, ne entää.

Ne loihtiwat kuwia kirkkaita
mun sieluni silmien eteen.
Ja kun kertowat lemmen onnesta,
käy kaihosta silmäni weteen.

Mä lupasin kerran itsellein,
elän ihanteilleni yksin.
Nyt tuntuukin siltä, kun kummaksein
olis kauniimpi käsityksin.

Mä lupasin yksin olla ain
elon arkena, sunnuntaina.
Nyt kuiskailen hiljaa miettien vain,
— mua eikö se lupaus paina?

Ois kaksin kauniimpi

Ois kaksin kauniimpi kulkea,
niin syömmeni kaihoowa sanoo.
Ois suloista syliin sulkea
se onni, jok' sieluni janoo.

Ois kaksin kauniimpi kaikessa,
jos elo ois päiwää tai yötä.
Ois suurta kärsiä, riemuita,
kun sydän ois sydämen myötä.

Ois kaksin kauniimpi kulkea
yhtärintaa ja käsitykksin. —
Ei, haaweet saan syömeen sulkea.
Oon tuomittu kulkemaan yksin.

Ikäwässä

Ikäwässä

Siintäwä taiwas ja wiehkeä maa,
miksi ne rintaan ei riemua saa?
Kirkkaana läikkywi lamposen pinta,
miksi ei läikkyile nuori rinta
riemua tulwillaan?

Siintäwä taiwas ja wiehkeä maa,
eiwät ne rintaani riemua saa.
Kaukana armas on kotikulta.
Sinne ne jäiwät rakkahat multa.
Sinne riemuni jäi.

Laineitten laulu

Lauloiwat lainehet wälkkywäin wetten
kaihoni kalwawan. Kuiskiwat, etten
seuduilla wiihtyisi wierailla,
kaukana kaikista rakkaista.

Niinpä ne lauloiwat lainehet silloin,
kun niitä kuuntelin kesäisin illoin.
Aikoa siitä on hetken jo.
Liekö nyt laannut se laulelo?

Liekö jo laannutkin laulelo wetten,
powessain kuulen nyt kuiskehen, etten
seuduilla wiihdy mä wieraailla,
kaukana kaikista rakkaista.

Kuin unissa wain

Kuin unissa wieraissa waellan wain —.
Minä kaipailen kaukaista kotiain.
Täällä aika niin witkahansa wierii.

Minä ikäwöin tuttua tanhuaa,
kodin wapausriemua rattoisaa.
On lapsen outo wierahissa olla.

Kuin unissa wieraissa waellan wain —
Minä kaipailen kaikkia rakkaitain.
Ja kyynel karwas poskilleni kierii.

Kotikylälleni!

Kylä kultaiſa koruton,
ikäwä aina mun ſua on!
Kaipaan tuttuuttas wierasmailla!
Sua ilman mä oiſin wailla
paikkaa lämpöä leimuawaa,
ſydäntä kaikkenſa antawaa.

Kaipaus

Tuonne taiwon walkopilwein taa
liitäwät mun aatoksein.
Sinne, missä sielun kaipuu saa
tyydytyksen ainaisen.

Sinne, missä sielu puhdistuu
eloon uuteen, kirkkaampaan,
missä siiwet hengen wapautuu
sitehistä aineen, maan.

Tuonne taiwon walkopilwein taa
haaweet kaihoin kantaa mun.
Siellä ranta rauhan ruskottaa,
löydän onnen kaiwatun.

Siunatut hetket

Siunatut rauhaisat hetket!
Hiljainen lepo kun saa,
teen minä riemuisat retket
arkisen maailman taa.

Aatokset liitää ja lentää.
Armaasti uinahtaa,
haaweitten määrään kun entää; —
jää tämä rauhaton maa.

Siunatut rauhaisat hetket!
Hiljaisuus, mulle ne soit.
Nautinnon riemuisat retket
syömmelle tarjota woit.

Kewätsointuja ja kesän kuwia

Kewättuulen kuiskiessa

Lauhan kewättuulen
kun kuiskehen kuulen,
mä haaweillen silmäni suljen
ja kaukana, kaukana kuljen,
mailla unelmien
ja kewään mennehen.

Siellä riemuin kiidän,
perhon siiwin liidän.
Taas elän ne hetket autuaat,
lyhyet kyllä, waan riemukkaat,
hetket kulunehen
kewääni armaisen.

Kesän kuvia

Kainot sinikukat maassa heloittaa.
Ruusut tuoksuavat kukkaan puhkeaa.
Ilma kirkas väikkyy, väräjää.
Laineet sinilammen läikähtää.

Linnut livertävät sadoin suin.
Luonto Luojaa kiittää lauleluin!
Sieluun säihke suvimaiden saa,
siellä tunteet liekkiin leimahtaa.

Kesäyö

Kesäyö oli kirkas ja lauha,
luonto hiljaisna unelmoi.
Pehmyt, hohteisen henkewä rauha,
hetket armahat aateloi.

Kaukometsässä käkönen kukkui,
omaa armastaan ikäwöi.
Säwel hiljaisuussoittohon hukkui, —
laine järwen se rantaan löi.

Käsitykkin he astuiwat hiljaa,
katse waipui wain katseeseen.
Tuuti tuulonen laineista wiljaa,
wastas aaltosen kuiskeeseen.

Muistot

Tuli raatajan mielehen muistot,
jotka soiwat kuin säweleet.
Tuli kukkiwat kewäiset puistot,
Sinilaineiset, wälkkywät weet.

Ne tuliwat syksyllä, silloin
kaikki laulut kun kuoliwat pois.
Ne tuliwat takaisin illoin,
sydän muuten kun murtunut ois.

Syksyn säweliä

Syksyinen sävel

Soit sävel syksyinen kaihoa vain.
Soit syvään ja suruisaan.
Ja kaiun sä löysit mun sielussain,
kun se huokasi tuskassaan.

On syksyä päivät mun eloni.
Surun soitto sielussa soi.
Ei sammua polttelo poveni
kai elossa koskaan voi.

Syysiltana

Vaieten, hiljaisna
luonto on iltana syyskuun.
Ei liikahda oksa,
ei värähdä lehtikään puun.
Mun huoneessani kaikki on hiljaista —
Ei, sydän ei konsaan saa lepoa!

On luonto nyt vaiti,
se lepohon saa.
Vaan lepo niin tyyni
mua kammottaa.
Nyt luonnon saa valtaansa hyytävä halla,
pian huokaavi maa jääkahlehen alla.

Niin kävisikö sinunkin, sydämeni,
jos hetkeksi sammuisi poltteheisi?

Omistettuja

Ystäwän muistolle

Henki puhtoinen wiihtyi waan
hetken luonamme, päällä maan.
kulki aikansa etsien
powess' kaipaus poltteinen.

Etsi, löytänyt rauhaa ei.
Toiwe löytää sen, kauas wei.
Jättää kun sai se warjojen maan,
sammui kaipuukin sielustaan.

Sinne multahan wieraan maan,
wäsynyt ruumis jäi maatumaan.
Sielu kaipuun unhottaen
liiti taa rusopilwien.

Pikku Hiljalle

Sä taiwon puhtahin walkokukka,
oi, kuinka juurruitkin multaan maan!
Ja wielä hoiwatta, lilja rukka,
jäit tylyyn, kylmähän maailmaan.

Wei tuoni hoiwaajan hellän sulta,
pois riisti wienoisen waalijan.
Woi, mikset saanutkin, kukka kulta,
sä häntä seurata hautahan?

Sä silloin olisit, walkolilja,
jo päässyt kotiisi oikeaan.
Oi, miksi, miksikä, pikku Hilja,
jäit tylyyn, kylmähän maailmaan?

Lintusen muistolle

Niin kaukaa lensit, lintunen,
sä pieni kultasirkkunen.
Sä taakses jätit kesän maan
ja riensit tänne pohjolaan.

Niin kaukaa saawuit. Määränpää
wain oli armaat metsät nää.
Sun oli Suomi synnyinmaa,
Et woinut sitä unhottaa.

Sait synnyinmaasi powessa
myös haudan ruusuin warjossa,
kun umpeen painui silmäsi
ja päättyi lyhyt laulusi.

